

İZRAEL

CHEL HA'AVIR

(ISRAELI DEFENCE FORCE / AIR FORCE - IDF/AF)

SESTŘELY IZRAELSKÝCH PILOTŮ V DOBĚ VÁLKY ZA NEZÁVISLOT 1948 - 1949

©P.Willowood

JAN J. ŠAFAŘÍK

<http://aces.safarikovi.org/>

<http://aces.safarikovi.eu/>

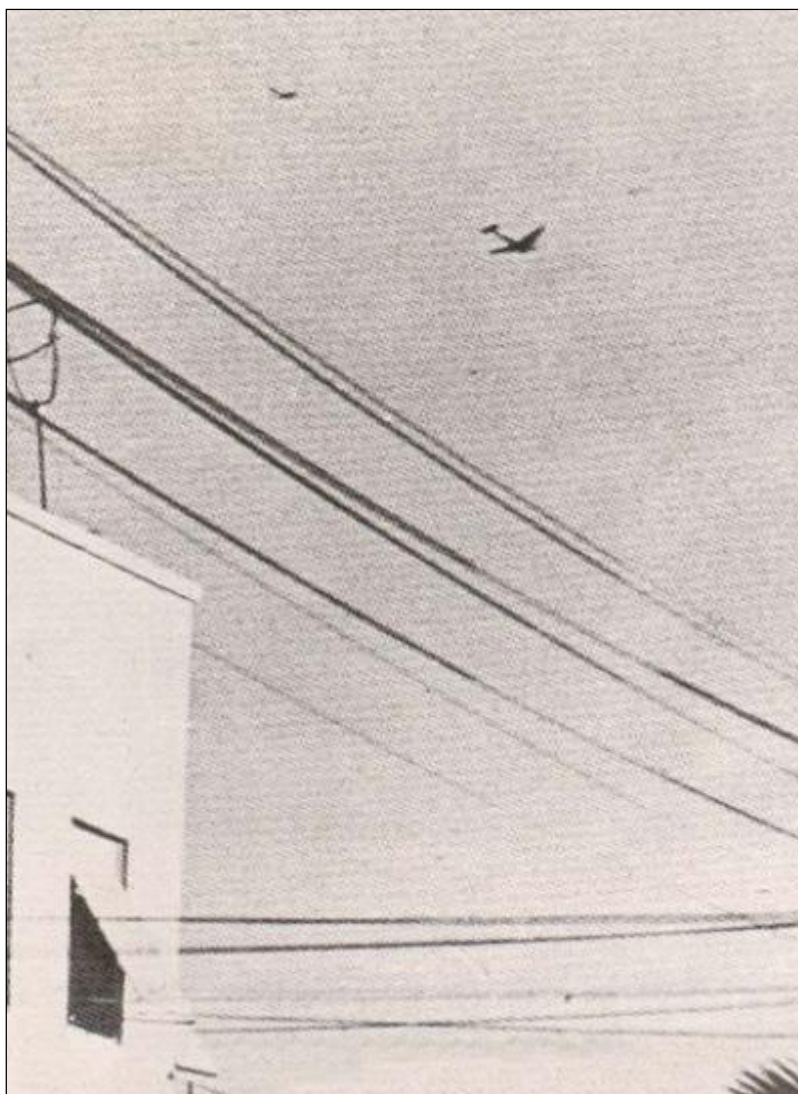
© 2007 – 2019 Jan Josef Šafařík

Thu May 30 16:42:22 CEST 2019

Datum	Čas	Sq.	Pilot	Nav, WSO	Typ letounu	Číslo letounu	Kód. ozn.	Místo	Soupeř	Výsledek	Zbraň	Pilot/Posádka	Jednotka	Stát	Číslo letounu	Kód. ozn.	Pozn.
03.06.1948	19:00-	101	Tayeset Allon, Mordechai (Klivanski)		Avia S-199		D-107	nad Tel Avivem	C-47	jistě	20mm		3 Sq. REAF	Egypt			1.
03.06.1948	19:00-	101	Tayeset Allon, Mordechai (Klivanski)		Avia S-199		D-107	pobřeží Z od Rehovot, Wadi Sarar	C-47	jistě	20mm		3 Sq. REAF	Egypt			
08.06.1948		101	Tayeset Lichtaman, Gideon		Avia S-199			J od Tel Avivu	Spitfire LF.Mk.9	jistě	20mm			Egypt			
10.07.1949		101	Tayeset Mann, Morris		Avia S-199			Mishmar Ha'Yarden	AT-6	jistě	20mm		SyAF	Syria			
18.07.1948	17:30-	101	Tayeset Allon, Mordechai (Klivanski)		Avia S-199			Majdal	Spitfire Mk.VC	jistě	20mm	al Janzuri, Said 'Afifi	6 Sq. REAF	Egypt	610		
23.09.1948		101	Tayeset Lichtaman, Gideon		Avia S-199		D-119	Safas	Dragon Rapide	jistě	20mm	Safed		Jordan			2.
16.10.1948	6:30-7:55	101	Tayeset Carmi, Rudolph (Augarten)		Avia S-199		D-121	Dir Sneed, S Gaza	Spitfire	jistě	20mm			Egypt			
19.10.1948		103	Tayeset Fitchett, Len	Andrews, Stan	Beaufighter		D-171	Majdal	Hawker Fury	jistě	manévr	al Hamid Abu Zaid, Muhamad Abd	2 Sq. REAF	Egypt			
21.10.1948		101	Tayeset Carmi, Rudolph (Augarten)		Spitfire LF.Mk.IXE		D-130	mezi Beerševou a El Arišem	Spitfire LF.Mk.9	jistě	20mm		1 Sq. REAF	Egypt			
21.10.1948		101	Tayeset Doyle, John Joseph		Spitfire LF.Mk.IXE		D-132	mezi Beerševou a El Arišem	Spitfire LF.Mk.9	jistě	20mm	Sa'id, Mukhtar Mahmud	1 Sq. REAF	Egypt			
21.10.1948		101	Tayeset Doyle, John Joseph		Spitfire LF.Mk.IXE		D-132	mezi Beerševou a El Arišem	Spitfire LF.Mk.9	poškozen	20mm		1 Sq. REAF	Egypt			
21.10.1948		101	Tayeset Doyle, John Joseph		Spitfire LF.Mk.IXE		D-132	mezi Beerševou a El Arišem	Spitfire LF.Mk.9	poškozen	20mm		1 Sq. REAF	Egypt			
04.11.1948		101	Tayeset Senior, Boris		Spitfire LF.Mk.IXE			letišť El Ariš	C-47	jistě ve spol.	20mm	Shakib, Amr	3 Sq. REAF	Egypt			3.
04.11.1948		101	Tayeset Carmi, Rudolph (Augarten)		P-51D			letišť El Ariš	C-47	jistě ve spol.	12,7 mm	Shakib, Amr	3 Sq. REAF	Egypt			3.
17.11.1948		101	Tayeset Carmi, Rudolph (Augarten)		Spitfire LF.Mk.IXE		D-130	nad Falúdzhou	Spitfire	poškozen	20mm			Egypt			
20.11.1948		101	Tayeset Peak, Wayne		P-51D			Dor	Mosquito PR.Mk.34	jistě	12,7 mm	Reynolds, Eric Love, Angus	13 Sq. RAF	Britain	PF620		
22.12.1948		101	Tayeset Carmi, Rudolph (Augarten)		Spitfire LF.Mk.IXE		2001/D-130	letišť El Ariš	MC.205V	jistě	20mm	al Hinnawi, al Hinnawi, Shalabi	5 Sq. REAF	Egypt			4.
12.1948		101	Tayeset Wilson, Clifford Denzel Woodrow		Spitfire LF.Mk.IXE		2001/D-130	nad Falúdzhou	e/a	jistě	20mm			Egypt			
28.12.1948		101	Tayeset Doyle, John Joseph		Spitfire LF.Mk.IXE		2002/D-131	pobřeží u Madžalu	MC.205V	jistě	20mm	al Fatah Sa'id, Abd	5 Sq. REAF	Egypt			
28.12.1948		101	Tayeset Doyle, John Joseph		Spitfire LF.Mk.IXE		2002/D-131	pobřeží u Madžalu	MC.205V	poškozen	20mm		5 Sq. REAF	Egypt			
28.12.1948		101	Tayeset Levett, Gordon		Spitfire LF.Mk.IXE		2001/D-130	pobřeží u Madžalu	MC.205V	poškozen	20mm			Egypt			
28.12.1948		101	Tayeset Levett, Gordon		Spitfire LF.Mk.IXE		2001/D-130	u Falúdze	Spitfire LF.Mk.9	poškozen	20mm		1 Sq. REAF	Egypt			
29.12.1948		101	Tayeset Wilson, Clifford Denzel Woodrow		Spitfire LF.Mk.IXE		2014	El Ariš	Spitfire	poškozen	20mm			Egypt			
29.12.1948		101	Tayeset Wilson, Clifford Denzel Woodrow		Spitfire LF.Mk.IXE		2014	El Ariš	Spitfire	poškozen	20mm			Egypt			
30.12.1948		101	Tayeset Doyle, John Joseph		Spitfire LF.Mk.IXE		2014	letišť Bir Hamma	MC.205V	jistě	20mm	al Wahab, Mustafa Kamal Abd	5 Sq. REAF	Egypt			
30.12.1948		101	Tayeset McElroy, John Frederick		Spitfire LF.Mk.IXE			letišť Bir Hamma	MC.205V	jistě	20mm	al Arusi, Khalif	5 Sq. REAF	Egypt			
31.12.1948		101	Tayeset Wilson, Clifford Denzel Woodrow		Spitfire LF.Mk.IXE		2008, '15'	letišť Bir Hamma	MC.205V	jistě	20mm		5 Sq. REAF	Egypt			
31.12.1948		101	Tayeset Wilson, Clifford Denzel Woodrow		Spitfire LF.Mk.IXE		2008, '15'	nad Falúdzhou	Spitfire LF.Mk.9	jistě	20mm		1 Sq. REAF	Egypt			
31.12.1948		101	Tayeset unknown		Spitfire LF.Mk.IXE				MC.205V	zničen na zemi	20mm			Egypt			
31.12.1948		101	Tayeset unknown		Spitfire LF.Mk.IXE				MC.205V	zničen na zemi	20mm			Egypt			
05.01.1949		101	Tayeset Feldman, Seymour Bernard		Spitfire LF.Mk.IXE		2003, '12'	Rafach	MC.205V	jistě	20mm		2 Sq. REAF	Egypt			
05.01.1949		101	Tayeset Senior, Boris		P-51D			Rafach	MC.205V	poškozen	12,7 mm			Egypt			
07.01.1949		101	Tayeset Goodlin, Chalmers		Spitfire LF.Mk.IXE		2016, '23'	Audzha al-Chafir/Rafah	Spitfire FR.Mk.18	jistě	20mm	Cooper, Geoff	208 Sq. RAF	Britain			
07.01.1949		101	Tayeset McElroy, John Frederick		Spitfire LF.Mk.IXE		2012, '16'	Audzha al-Chafir/Rafah	Spitfire FR.Mk.18	jistě	20mm	Sayers, Ron [KIA]	208 Sq. RAF	Britain	TZ228		
07.01.1949		101	Tayeset McElroy, John Frederick		Spitfire LF.Mk.IXE		2012, '16'	Audzha al-Chafir/Rafah	Spitfire FR.Mk.18	jistě	20mm	McElhaw, Tim [PoW]	208 Sq. RAF	Britain	TP456		
07.01.1949	14:10	101	Tayeset Doyle, John Joseph		P-51D			Abu Ageila	MC.205V	jistě	12,7 mm		5 Sq. REAF	Egypt			
07.01.1949	14:10	101	Tayeset Doyle, John Joseph		P-51D			Abu Ageila	MC.205V	poškozen	12,7 mm		5 Sq. REAF	Egypt			
07.01.1949	14:10	101	Tayeset Senior, Boris		P-51D			Abu Ageila	MC.205V	poškozen	12,7 mm		5 Sq. REAF	Egypt			
07.01.1949	odpoledne	101	Tayeset Schroeder, William		Spitfire LF.Mk.IXE			Nirim	Tempest F.Mk.V	jistě	20mm	Tattersfield, David	213 Sq. RAF	Britain			
07.01.1949	odpoledne	101	Tayeset Wilson, Clifford Denzel Woodrow		Spitfire LF.Mk.IXE				Tempest F.Mk.V	poškozen	20mm		213 Sq. RAF	Britain			
07.01.1949	odpoledne	101	Tayeset Weizman, Ezer		Spitfire LF.Mk.IXE		2018, '17'	Rafach	Tempest F.Mk.V	poškozen	20mm	Liquorish, Doug	213 Sq. RAF	Britain	NX130	JV-T	
07.01.1949	odpoledne	101	Tayeset Antin, Syd		Spitfire LF.Mk.IXE				Spitfire	poškozen	20mm			Egypt			

Poznámky:

1. To, na jakém letounu dosáhl Modi Alon své vítězství, není zcela jasné, ale z největší pravděpodobnosti se jednalo o letoun D-107. Zdá se, že Avie byly číslovány podle dodávek, takže nejvyšší možné číslo v té době mohlo být D-109. Dříve uváděné Avie D-112 nebo D-120 byly do Izraele dodány pravděpodobně o něco později (Pospíšil, Martin: *Avie zvaná Mezek v Izraeli*, in *Revi*, No. 66 a No. 67, 2007).
2. Jednalo se o letoun Dragon Rapide společnosti Arab Airways. Některé starší prameny uvádějí, že Gideon Lichtaman dosáhl svého vítězství na letounu Avia S-199, D-118 (*101 Squadron*, <http://www.101squadron.com/>).
3. Některé prameny uvádějí, že k danému souboji došlo 11. listopadu 1948 (Máče, Jan: *Trhači drátů, Historie Mustangů v izraelském letectvu*, in *Letectví + Kosmonautika*, No. 26-26, 1999).
4. Některé prameny uvádějí, že k danému souboji došlo 19. listopadu 1948 (Máče, Jan: c.d.).

Someone in Tel Aviv took a picture of Modi Alon as he chased and brought down two REAF C-47 bombers. June 3, 1948 - 101 Tayeset, and Israel's first air-to-air victories.

Létající a pozemní personál 101. Tayeset v době války za nezávislost 1948 – 1949

"Hakrav Ha'Rishona"

Piloti 101. Tayeset:

101. Tayeset pilots:

Mordechai "Modi" Alon	Israel
Stan Andrews	USA
Sidney Antin	USA
Rudolph "Rudi" Augarten	USA
George Baker	USA
Lionel Bloch	South Africa
Sydney "Syd" Cohen	South Africa
Eddie Cohen	South Africa
Jack Cohen	South Africa
Caesar Dangott	USA
Clifford Denzel	
John "Jack" Doyle	UK-born, raised in USA, living in Canada
David "Dave" Etchells	Canada
Seymour "Sye"/"Buck" Feldman	USA
Aaron "Red" Finkel	USA
Mitchell "Mike" Flint	USA
Leon Frankel	USA
Alf Freeman	USA
Coleman Goldstein	USA
Chalmers "Slick" Goodlin	USA
Cyril Horowitz	UK
Alexander "Sandy" Jacobs	Israel
Lou Lenart	Hungarian-born USA
Gordon Levett	UK
George Lichter	USA
Gideon "Giddy" Lichtman	USA
Chris Magee	USA
Maurice "Maury" Mann	UK
John F. McElroy	Canada
Leo Nomis	USA
Charles "Red" Nott	USA
Wayne Peake	USA
William "Bill" Pomerantz	USA
Milton Rubenfeld	USA
Arnold "Arnie" Ruch	South Africa
Bill "Sure Shot" Schroeder	USA
Boris Senior (Eldor)	South Africa
Les Shagam	South Africa
George "Lee" Sinclair	Canada
Robert "Bob" Vickman	USA
Ezer Weizman	Israel
Denny Wilson	Canada
Baron Wiseberg (David Baron?) (Dov Ben Zvi)	UK
Albert Wolfe	USA

Piloti, kteří měli létat s 101. Tayeset, ale zabránilo jim v tom zranění nebo smrt:

Pilots who would have flown in the 101, but who were prevented by injury or death:

Jacob Ben-Chaim	Israel
Pinchas "Pinia" Ben-Porat	Israel
Itzchak Hennenson	Israel
Misha Kenner	Israel
Nachman Me'iri	Israel
George "Buzz/Screwball" Beurling	Canada

Převážní piloti, technici, kadeti a ostatní, kteří působili s 101. Tayeset v době války za nezávislost:

Ferry pilots, engineers, cadets and others that interacted with 101 during the war:

Harry Axelrod	USA	chief technical officer
Kalman Turin	Israel	adjutant/administrative/intelligence officer
Dave Croll	USA?	intelligence/operations officer
Sam Pomerance	USA	engineer-pilot
Bob Dawn	USA	engineer
Dave Panner	?	?
Phil Marmelstein	USA	
Daniel "Dani" Shapira	Israel	cadet
Mordechai "Moti" Fein (Hod)	Israel	cadet
Naftali "Tuxie" Blau	South Africa	cadet

Pozemní personál:

Israel-based ground crew:

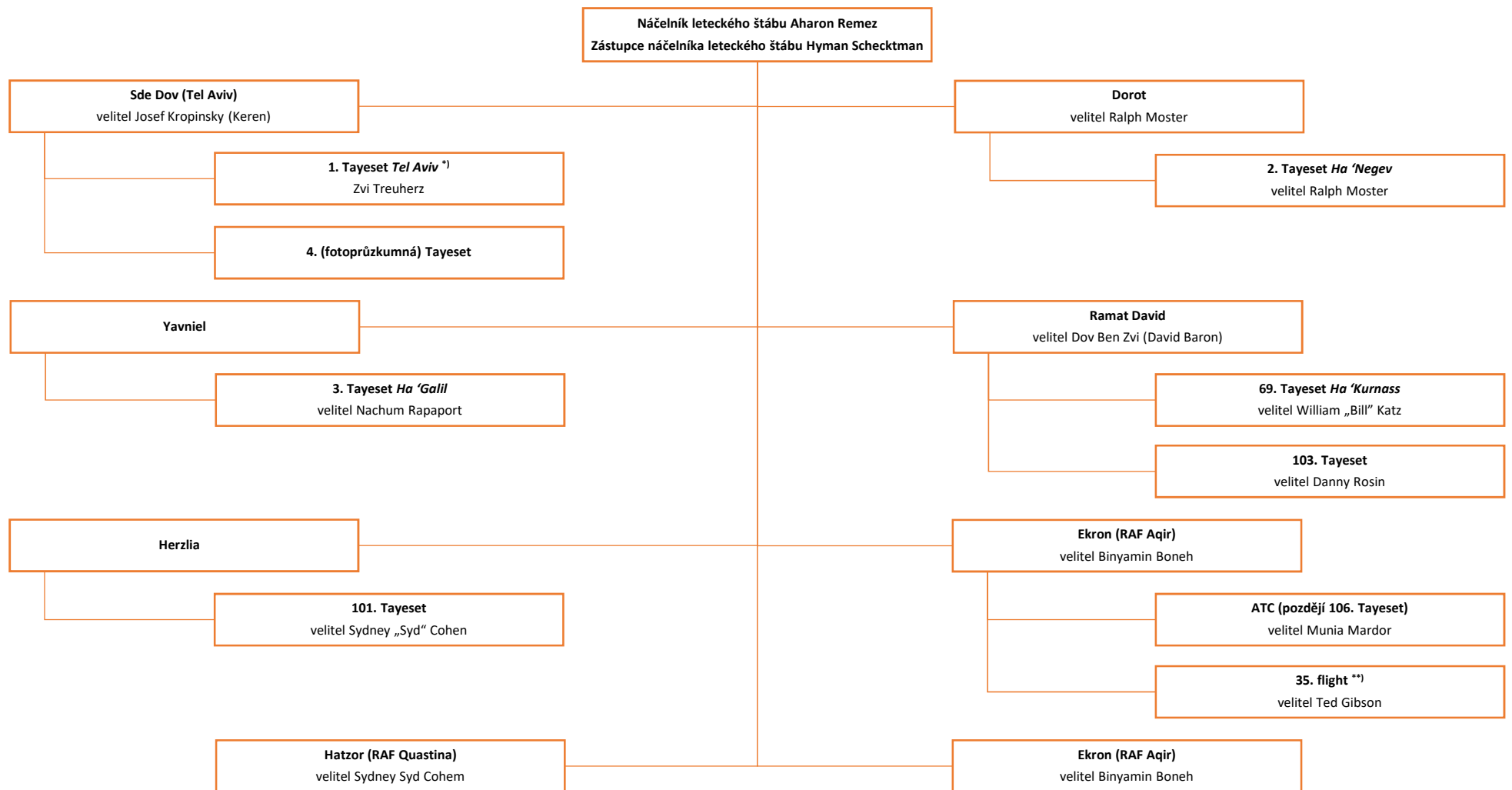
Walter Firestone	USA	
Avram Levi	Israel	D-120 armorer
Elkan Levitan	Canada	technician
Benny Peled (Benny Weidenfeld)	Israel	
Tev Zimmerman		mechanic
Shimon	Israel	D-130 crew chief
Reuben	Israel	D-115 engine mechanic
"The Belgian"	Belgium	

Personál 101. Tayeset

Chel Ha'Avir

říjen 1948

*) Později integrovala 2., 3. a 4. Tayeset a byla přeznačena na 100. Tayeset.

**) Samostatná část 103. Tayeset

Létající personál Chel Ha'Avir

říjen 1948

1. Tayeset "*Tel Aviv*", velitel Zvi Treuherz

Piloti:

Harold Kaplan
Nachman Hameiry
Yedidia "Eddy" Kaplanski
Shlomo Landau (Lahat)
Jacob "Kubah" Levitin
Arnon Lipkin
Benyamin Machnes
Ernst Rapaport
Jerry Renov
Yosef Steinman
Zvi Treuherz (Tohar)

2. Tayeset "*Ha 'Negev*", velitel Ralph Moster

Piloti:

Amnon Cohen
Chaim Goldstein
Avner Halivni
Meir Hofshi
Ralph Moster
Ariel Rubens
Itschak Zusman

3. Tayeset "*Ha 'Galil*", velitel Nachum Rapaport

Piloti:

Chaim Aviram
Aaron Biram
David Dankner
Walter Front
Jonathan Moller
Leon "Sonny" Ospovat
Avraham Portugali
Nachum Rapaport
Eliahu Rosenzweig
Emmanuel Solarsh

69. Tayeset "*Ha 'Kurnass*", velitel William Bill Katz

Piloti:

Sam Feldman
William "Bill" Katz
John McConville
Isidore Noach
Pinchas Ben Porat
Albert Raisin
Jack Ratuszniak

101 Tayeset, velitel Sydney "Syd" Cohen

Piloti:

Sidney Antin
Rudolph "Rudi" Augarten

Eddie Cohen
Sydney "Syd" Cohen
Caesar Dangott
Clifford Denze
John "Jack" Doyle
David "Dave" Etchells
Aaron "Red" Finkel
Alexander "Sandy" Jacobs
Gideon "Giddy" Lichtman
Maurice "Maury" Mann
John F. McElroy
Leo Nomis
Wayne Peake
William "Bill" Pomerantz
Arnold "Arnie" Ruch
Bill "Sure Shot" Schroeder
Boris Senior (Eldor)
Ezer Weizman
Denny Wilson

103. Tayeset, velitel Danny Rosin

Piloti:

Hugo Alperstein
Sam Boshes
Daniel Cravitt
Charles Crudgington
Rolfe Futerman
Sam Katz
Trygvie Johannes Maseng
Livingston Moore
Abbie Nathan
Harold Orloff
Paul Orringer
Danny Rosin
Adam Shatkai

ATC, později 106. Tayeset, velitel Munia Mardor

Piloti:

Torvald Andersen
Harold "Hal" Auerbach
Maurice Bensiomon
Leo Gardner
Arnold Ilowite
Maurice Kaufman
Richard Kohnke
Berlit Krokstedt
Raymond "Ray" Kurz
Gordon Robert Levett
Norman Moonitz
Gunnar Nilsson
William "Bill" Novick
Lawrence "Larry" Raab

35. flight (samostatná část **103. Tayeset**),
velitel Ted Gibson

Piloti:

Oded Abarbanell
Richard Brown
Asher De Leeuw
Howard Irving Feldstein
Mitchell "Mike" Flint

Theodore H. "Ted" Gibson Jr.
Binyamin Kahan
Joe Katzew
Ralph Rosofsky
Roy Schapera
Laszlo "The Count" Stark
Joe Sunderland
Bernard "Terry" Sutton
John Thujssen
Bill Villenchuk (Bar-Atid)

Prameny a literatura:

- [1] 101 Squadron, <http://www.101squadron.com/>.
- [2] ACIG Team: *Israeli Air-to-Air Victories in 1948-1966*, http://www.acig.org/artman/publish/article_255.shtml.
- [3] Aloni, Shlomo: *Year of the 'Mule'*, Air Enthusiast, No.57, Spring 1995, Key Publishing Ltd. Stamford, Lincolnshire England. [N]
- [4] Aloni, Shlomo: *Spitfires for Israel*, Air Enthusiast, No.65, September/October 1996. Key Publishing Ltd. Stamford, Lincolnshire England. [N]
- [5] Aloni, Shlomo: *Arab-Israeli Air Wars 1947-82*, Osprey Combat Aircraft 23, Osprey Publishing Limited, 2001.
- [6] Aloni, Shlomo: *Les "as" de l'aviation israélienne de 1948 à 1985*, Avions, Hors Serie No. 44, 2017.
- [7] Caygill, Peter: *Spitfire Mk.VI-F.24*, edice Bojové legendy, No. 18, Nakladatelství Jan Vašut, Praha 2005.
- [8] *Ciel De Gloire - Histoire des As de L Aviation de 1914 à nos jours*, <http://www.cieldegloire.com/>.
- [9] Cull, Brian – Aloni, Shlomo: *Spitfires Over Israel, A history of the air conflict in the 1948-49 Israeli War of Independence*, Grub Street, 1994. [N]
- [10] Fernandez, José: *La naissance de la Force aérienne israélienne: Heyl Ha'Avir, 1948-1949: la guerre d'indépendance*, Ciel de Guerre, N° 17, Janvier - Février - Mars 2009.
- [11] Gleize, Jean-Paul: *Aces*, <http://jppgleize.club.fr/aces/homeaces.htm>.
- [12] Halperin, Merav – Lapidot, Aharon: *Letci s Davidovou hvězdou*, Naše vojsko, Praha 1991.
- [13] Hellebrand, Karel – Radina, Vladislav: *Chel Ha Avir (Izraelské letectvo)*, Svět křidel 1994.
- [14] Hellebrand, Karel – Salajka, Martin: *Messe řečený Sakhin*
- [15] Jackson, Robert: *Spitfire, The Combat History*, Airlife, 1995.
- [16] Laureau, Patrick: *L'Avia S-199*, In Air Magazine, No. 43, 2008.
- [17] Lednicer, David: *Attributed Israeli Air Combat Victories*, <http://home.sprynet.com/~anneled/IAFclaims.html>.
- [18] Lednicer, David: *Tally of All Known Israeli Air Combat Victories*, <http://home.sprynet.com/~anneled/IAFtotal.html>.
- [19] Máče, Jan: Trhači drátů, Historie Mustangů v izraelském letectvu, in Letectví + Kosmonautika, No. 26-26, 1999.
- [20] Máče, Jan: *Tajemný Spitfire*, in Letectví + Kosmonautika, No. 06, 2002.
- [21] Máče, Jan: *Egyptské Spitfiry*, 1. část, in Vojenské letectvo, No. 01, 2004.
- [22] Máče, Jan: *Egyptské Spitfiry*, 2. část, in Vojenské letectvo, No. 02, 2004.
- [23] Máče, Jan: *Egyptské Spitfiry*, 3. část, in Vojenské letectvo, No. 03, 2004.
- [24] Magnus, Alan: *Air Aces Home Page*, <http://users.accesscomm.ca/magnusfamily/airaces1.htm>.
- [25] Moravec, Jiří M.: recenze knihy *Hellebrand, Karel - Radina, Vladislav: Izraelské letectvo*, in Revi, No. 03, 1994.
- [26] Nomis, Leo – Cull, Brian: *Jestřábi pouště, vzpomínky amerického pilota za izraelskou válku za nezávislost [The Desert Hawk]*, Naše vojsko, Praha 1999.
- [27] Norton, Bill: *Air War on the Edge: A History of the Israel Air Force and It's Aircraft Since 1947*, Midland Publishing Ltd, 2004.
- [28] Olynyk, Frank: *Stars And Bars (A Tribute to the American Fighter Ace 1920-1973)*, Grub Street, London 1995.
- [29] Polák, Tomáš: *Černý Supermarine Spitfire LF Mk.IXe s číslem 57 a jeho slavný pilot*, in Aero Plastic Kits revue, No. 58, 1997.
- [30] Pospíšil, Martin: *Avie zvaná Mezek v Izraeli*, in Revi, No. 66, 2007.
- [31] Pospíšil, Martin: *Avie zvaná Mezek v Izraeli*, in Revi, No. 67, 2007.
- [32] Rajlich, Jiří: *Na nebi hrdého Albionu (válečný deník československých letců ve službách britského letectva 1940-1945)*, 6. část - 1945-1946, Svět křidel 2003.
- [33] *Reconnaissance Aircraft attacked, damaged or shot down*, The Spyflight Website, <http://www.spyflight.co.uk/shootdown.htm>.
- [34] Tetera, Szymon: *Wojna bliskowschodnia 1948 roku w powietrzu*, Lotnictwo, Numer Specjalny 18, 2017.
- [35] Shores, Christopher: *Air Aces*, Presidio Press, Novato, CA, 1983.
- [36] Shores, Christopher – Williams, Clive: *Aces High (A Tribute to the Most Notable Fighter Pilots of the British and Commonwealth Forces in WWII)*, Grub Street, London 1994.
- [37] Shores, Christopher: *Aces High, Volume 2 (A Further Tribute to the Most Notable Fighter Pilots of the British and Commonwealth Forces in WWII)*, Grub Street, London 1999.
- [38] Shores, Christopher: *Those Other Eagles: A Tribute To The British, Commonwealth And Free European Fighter Pilots Who Claimed Between Two And Four Victories In Aerial Combat, 1939 - 1982 (A Companion Volume to Aces High)*, Grub Street, London, October 3, 2004.
- [39] Svatuška, Milan – Bohdál, Radko – Rotschein, Marek: *Avie S-199 v izraelských službách*, in Historie a plastikové modelářství, Speciál 1991.

- [40] Thomas, Chris: *Tempest Squadrons of the RAF*, Osprey Combat Aircraft 117, Osprey Publishing, 17 Nov 2016.
- [41] Yofe, Alex: *Spitfire: Star of Israel*, Ventura Hobby Products, Wellington, New Zealand, 1996. [N]
- [42] Zbuzek, Čestmír: *Avie s Davidovými hvězdami*, in *Letectví + Kosmonautika*, No. 08, 1990.
- [43] Žirochov, Michail: *VVS Izrailja, 1948-49gg., Načalo bolšogo puti*, in *Istoria Aviacii*, No. 01, 2002.
- [44] Żurek, Jacek B. – Wiśniewski, Piotr: *North American P-51 Mustang, P-82 Twin Mustang, cz. 3*, Monografie lotnicze Nr. 57, AJ-Press, Grańsk 2003.
- [45] Żurek, Jacek B. – Wiśniewski, Piotr: *North American P-51 Mustang, P-82 Twin Mustang, 3. část*, Intermodel, 2007.